

DOI 10.11603/1681-2786.2024.3.14938
УДК 614.47:615.37(477.84):355.01(470+571)(477)

С. О. НИКИТЮК¹, В. О. ПАНИЧЕВ², Ю. Б. ЯКИМЧУК¹, О. Є. СТЕЛЬМАХ¹

РОЛЬ ГРОМАДСЬКОГО СЕКТОРА У ПРОВЕДЕННІ ВАКЦИНАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

¹Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України, м. Тернопіль, Україна

²ДУ «Тернопільський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерство охорони здоров'я України», м. Тернопіль, Україна

Мета: проаналізувати роль громадського сектора у проведенні вакцинації населення, знайти фактори впливу на імунопрофілактику населення.

Матеріали і методи. У роботі здійснено оцінку стану імунізації населення в Тернопільській області за даними Тернопільського обласного центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України. Аналіз даних здійснювався за допомогою науково-метричної бази Web of Science Core Collection.

Результати. Імунопрофілактика є найважливішою складовою національної стратегії безпеки. На сьогодні є актуальною потреба впровадження Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб й операційного плану її реалізації у 2023–2025 рр. Ця проблема вирішується впровадженням заходів на національному і регіональному рівнях та надавачів послуг на регіональному рівні.

Проаналізовані дані ДУ «Тернопільський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» у Тернопільській області за шість місяців 2023–2024 рр. (частота захворюваності за нозологіями). Наведені основні цілі та стратегії активізації заходів імунізації, що приведе до покращення результатів вакцинації населення.

Висновок. Виконання вимог Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2030 р. й операційного плану її реалізації у 2023–2025 рр. приведе до зниження інфекційної захворюваності серед дітей і дорослих.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: вакцинація; громадське здоров'я; захворюваність.

Імунопрофілактика є найважливішою складовою національної стратегії безпеки. Імунізація населення дозволяє щорічно рятувати мільйони людських життів та визнана найбільш дієвим засобом боротьби з інфекційними хворобами у більшості країн світу [1, 2]. На сьогодні є актуальною потреба впровадження Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 червня 2023 р. № 562-р про схвалення Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб і затвердження операційного плану її реалізації у 2023–2025 рр. [3]. Ця проблема вирішується впровадженням заходів на національному і регіональному рівнях та надавачів послуг на регіональному рівні.

Мета роботи: проаналізувати роль громадського сектора у проведенні вакцинації населення, знайти фактори впливу на імунопрофілактику населення.

Матеріали і методи. У роботі здійснено оцінку стану імунізації населення в Тернопільській облас-

ті за даними Тернопільського обласного центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України.

Результати дослідження та їх обговорення. За даними науковців, відбулося помітне зниження рівня імунізації через пандемію COVID-19 у всьому світі, при цьому зниження варіюється залежно від географічного розташування, типу вакцини та за методом доставки. Країни з низьким та середнім рівнями доходу зазнали значних перебоїв у проведенні планової та додаткової імунізації (ДІ) у 2020 р. [4–6].

Згідно з календарем щеплень, є ряд інфекцій, яким можна запобігти: кашлюк, дифтерія, правець, поліомієліт, кір, епідемічний паротит, краснуха, гепатит В, гемофільна інфекція, пневмококова інфекція, менінгококова інфекція, ротавірусна інфекція, вітряна віспа, гепатит А, папіломавірусна інфекція [7–11].

В таблиці 1 представлені дані щодо інфекційної захворюваності ДУ «Тернопільський обласний центр контролю та профілактики хвороб

МОЗ України» в Тернопільській області за шість місяців 2023–2024 рр. (частота захворюваності за нозологіями).

Загальна динаміка інфекційної захворюваності в області визначається динамікою зростання грипу, ГРВІ та ковіду. Оскільки за аналізований період вона зросла на 23,6 %, а захворюваність без грипу та ГРВІ зросла на 6,9 %. Дані щодо грипу, ГРВІ та ковіду становлять ліву частку захворюваності, а саме 81 724 в 2023 р. і 98 567 у 2024 р. Упродовж пандемії COVID-19 спостерігалися перебої в наданні основних медичних послуг, зокрема імунізації. Докладалися зусилля для мінімізації цього недоліку, особливо з огляду на перші рекомендації ВООЗ у 2020 р. [12]. Проте збої та переривання надання послуг з імунізації призвели до пропущених або постраждалих когорт вакцинації і сприятимуть виникненню низького рівня охоплення імунізацією. Також наявна нерівність у доступі до вакцин сприяє збільшенню тягаря інфекційної захворюваності, якій можна запобігти за допомогою вакцин [13–15].

У 2023 р. випадків кашлюку не зареєстровано, за 6 місяців 2024 р. 133 випадки, інтенсивність показника 13,6, ріст більше ніж у 136,6 раза.

Краснуха – у 2023–24 рр. не реєструвалась.

Кір – за 6 місяців 2023 р. – 3 випадки і 2024 р. – 3 випадки, на 100 тис. населення 0,29 випадку. У червні поточного року – 1 випадок, у червні 2023 р. випадків не було.

Завдяки вакцинопрофілактиці за період із 1968 до 2000 р. захворюваність на кір зменшилася в 300 разів, а з 2000 до 2010 р. – ще у 20 разів [16].

Правець і дифтерія в області не реєструвались.

Паракашлюк – у червні 2024 р. за 6 місяців зареєстровано 2 випадки, інтенсивність показників 0,20. В минулому році 0 випадків.

Збільшення частоти захворюваності на кашлюк, що відображено в таблиці, вказує на зменшення вакцинації та імунізації проти кашлюку. Це зв'язано поряд з іншими факторами з міграцією насе-

лення у зв'язку з військовими діями та зниженням обізнаності населення.

У цій ситуації виникає гостра необхідність проведення просвітницької роботи серед населення. Проведення цієї роботи стане ефективним завдяки прийнятому Розпорядженню КМУ від 1 червня 2023 р. № 562-р про схвалення Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2030 р. і затвердження операційного плану її реалізації у 2023–2025 рр.

Розроблена стратегія відображає заходи на національному рівні (МОЗ, ЦГЗ, НТГЕІ), регіональному рівні (центр по контролю профілактики хвороб (ЦКПХ)) та надавачів послуг на регіональному рівні (комунальне неприбуткове підприємство (КНП), ФОРП).

Основні цілі та стратегії:

- запобігти смертності та інвалідності, знизити рівень захворюваності;
- охоплення вакцинацією всього населення;
- здоров'я в усіх політиках. Єдине здоров'я.

Основні напрями стратегії:

- активізація заходів імунізації, у тому числі при надзвичайних ситуаціях;
- надання ефективних та результативних послуг з імунізації;
- отримання населенням рекомендованих щеплень протягом усього життя;
- моніторинг охоплення вакцинацією;
- забезпечення постачання надійних та ефективних вакцин;
- імплементація міжнародного досвіду.

Втілення в практику цього документа буде втілюватися на національному рівні МОЗ, ЦГЗ, НТГЕІ (формування і затвердження політик – зміна календаря щеплень, забезпечення вакцинами, координація та взаємодія з національним та міжнародними партнерами). На регіональному рівні центрами громадського здоров'я буде здійснюва-

Таблиця 1. Частота інфекційної захворюваності в Тернопільській області

Нозології	2023 (6 місяців)		2024 (6 місяців)		Зростання
	абсолютні	інтенсивні	абсолютні	інтенсивні	
Загальна інф. захв.	83 154	8164,66	100 059	9824,5	+20,3
Без грипу, ГРВІ, ковіду	1430	140,4	1592	160,3	+6,9
Менінгококова інфекція	1	0,10	1	–	0
Кашлюк	1	0,10	133	13,6	+136,6
Краснуха	0				
Кір	3	0,29	3	0,29	–
Паракашлюк	–	–	2	0,20	

тися технічна підтримка секретаріатом НТГНЕІ, координація та підтримка регіональних програм. На регіональному рівні ЦКПХ, як надавачі послуг, повинні забезпечити наявність вакцин та своєчасно їх розподілити за потребами громади.

На основі документів, що наведені вище, мають бути розроблені та затверджені місцеві та регіональні плани імунопрофілактики на період до 2030 р. й операційні плани її реалізації у 2023–2025 рр., із зазначенням цілей, завдань, показників, строків та відповідальних за виконанням із щорічним переглядом заходів.

Розроблені плани на регіональному рівні мають відображати специфічні особливості та потреби регіонів України у впровадженні національної стратегії. Ключові заходи орієнтовані на місцеві умови та мають на меті забезпечення максимального охоплення населення вакцинацією.

Основні задачі для громад включають активну участь у програмах освіти про вакцинацію, підтримку ініціатив зі збільшення охоплення щепленням і забезпечення доступу до інформації про важливість вакцинації для здоров'я. Що стосується громад Тернопільської області, особливу увагу слід звернути на вакцинацію проти кашлюку та ковіду [17–19].

Незмінна роль просвіти та інформаційної підтримки в поширенні інформації про важливість і переваги вакцинації дитячого та дорослого населення. Цю роботу доцільно проводити у вигляді організації навчальних семінарів, у тому числі й онлайн серед медичних працівників, медсестер, працівників дитячих дошкільних закладів, директорів шкіл та коледжів. Важлива обізнаність неметодичних працівників та освітян, що допоможе покращити імунопрофілактику.

Важливу роль у проведенні цієї роботи в громадах є залучення засобів масової інформації та місцевих підприємців. Для прикладу, завдяки залученню коштів підприємців на Тернопільщині, у 2022 р. було проведено вакцинацію дітей із муківісцидозом вакциною «Превенар». Захворюваність даної групи дітей з інвалідністю зменшилась у зв'язку зі створенням набутого імунітету до пнев-

мококової інфекції. Важливою є закупка додаткових вакцин за рахунок місцевого бюджету. За результатами досліджень авторів [20], важливість вибору часу для проведення заходів із надолуження втрат з урахуванням оціночного тягаря для покращення охоплення вакцинацією у постраждалих когортах. За їх оцінками, заходи з пом'якшення наслідків кору та жовтої лихоманки були особливо ефективними для зменшення надмірного тягаря в короткостроковій перспективі. Вчені звертають увагу, що високий довгостроковий ефект вакцини проти ВПЛ як важливого інструменту профілактики раку шийки матки вимагає продовження зусиль з імунізації після перерви.

Також важливим є залучення лідерів думок щодо позитивного впливу вакцинопрофілактики, якими є священники, провідні вчені, телеведучі. На жаль, антивакцинаторські настрої все ще панують у певних прошарках населення. Важливою є роль зворотного зв'язку про процес вакцинації [20, 21].

Висновок

Виконання вимог Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2030 р. й операційного плану її реалізації у 2023–2025 рр., а також залучення лідерів думок щодо позитивного впливу вакцинопрофілактики, засобів масової інформації, місцевого бізнесу приведуть до зменшення інфекційної захворюваності серед дітей і дорослих.

Перспективи подальших досліджень. Існують постійні наслідки для існуючих та майбутніх турів імунізації. Це соціальні, політичні та економічні негаразди, які можуть ще більше підірвати системи імунізації або охорони здоров'я. Однак посилення зусиль з імунізації, зокрема в царині громадського здоров'я, має потенціал для пом'якшення втрат і підвищення довіри до вакцинації. Тож у рамках стратегії держава, як і раніше, буде забезпечувати населення необхідними послугами з імунізації відповідно до Національного календаря щеплень і незалежно від економічного й соціального статусу українців, які їх потребують.

Список літератури

1. *Reaching everyone, everywhere with life-saving vaccines* / M. Chan, C. Elias, A. Fauci [et al.] // *Lancet* (London, England). – 2017. – Vol. 389, No. 10071. – P. 777–779. DOI 10.1016/S0140-6736(17)30554-8.
2. *Імунопрофілактика інфекційних хвороб* : навч.-метод. посіб. / [Л. І. Чернишова, Ф. І. Лалій, А. В. Волоха та ін.] ; за ред. Л. І. Чернишовой, Ф. І. Лалія, А. В. Волохи. – К., 2020. – 304 с.
3. *Про схвалення Стратегії розвитку імунопрофілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунопрофілактики, на період до 2030 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2023–2025 роках* : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 черв. 2023 р. № 562-р. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/562-2023-%D1%80#Text>.
4. *Sautto G. A. Editorial: Immunotherapeutic and Immunoprophylactic Strategies for Infectious Diseases* / G. A. Sautto, R. A. Diotti // *Frontiers in immunology*. – 2020. – No. 11. – P. 1670. DOI <https://doi.org/10.3389/fimmu.2020.01670>.
5. *COVID-19 policy briefs* / World Health Organization. – 2023. – Access mode : <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-policy-briefs>.

6. *Return On Investment From Childhood Immunization In Low- And Middle-Income Countries, 2011–20* / S. Ozawa, S. Clark, A. Portnoy [et al.] // *Health affairs (Project Hope)*. – 2016. – Vol. 35, No. 2. – P. 199–207. DOI <https://doi.org/10.1377/hlthaff.2015.1086>.
7. Андрейчин М. А. Кластерний аналіз поширеності та небезпеки інфекційних і паразитарних хвороб у дітей 0–14 років / М. А. Андрейчин, Е. Г. Булич, І. В. Муравов // *Інфекційні хвороби*. – 2016. – № 4. – С. 21–29.
8. Бондаренко В. І. Стан вакцинопрофілактики проти поліомієліту в Україні / В. І. Бондаренко, А. Ю. Фесенко, С. М. Платов // *Профілактична медицина*. – 2012. – № 2. – С. 11–15. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pmed_2012_2_5.
9. *Вакцинопрофілактика та її вплив на рівень захворюваності інфекціями, що керуються засобами специфічної імунізації* / Л. М. Чудна, В. І. Задорожна, І. Л. Маричев, І. В. Демчишина // *Профілактична медицина*. – 2013. – № 1-2. – С. 3–11. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pmed_2013_1-2_3.
10. Печінка А. М. Епідемія дифтерії та вакцинація / А. М. Печінка // *Клінічна імунологія, алергологія, інфектологія*. – 2008. – № 6-7. – С. 178.
11. *Elimination of maternal and neonatal tetanus* / UNICEF Health. – 2015. – 4 p. – Access mode : <https://files.givewell.org/files/DWDA%202009/Interventions/MNT/UNICEF.pdf>.
12. *Про удосконалення проведення профілактичних щеплень в Україні : наказ Міністерства охорони здоров'я України від 11.08.2014 р. № 551*. – Режим доступу : http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20140811_0551.
13. *Measles outbreaks across Europe threaten progress towards elimination* / World Health Organization. – Press release, Copenhagen, 2017. – Access mode : <https://who-sandbox.squiz.cloud/en/media-centre/sections/press-releases/2017/measles-outbreaks-across-europe-threaten-progress-towards-elimination>.
14. Крамарев С. А. Универсальная массовая вакцинация детей раннего возраста – стратегия выбора в профилактике гепатита / С. А. Крамарев // *Здоров'я дитини*. – 2010. – № 4. – С. 42–44.
15. *The Global Vaccine Action Plan 2011–2020. Introduction and Immunization Landscape Today* / World Health Organization. – Access mode : http://www.who.int/immunization/global_vaccine_action_plan/GVAP_Introduction_and_Immunization_Landscape_Today.pdf?ua=1.
16. Волянська Л. А. Епідемічні реалії кору на Тернопільщині / Л. А. Волянська // *Актуальна інфектологія*. – 2016. – № 2. – С. 98–103. – Режим доступу : <http://www.mif-ua.com/archive/article/42980>.
17. *JCVI issues new advice on COVID-19 vaccination for pregnant women*. – Press release. (2021, April 16). Public Health England. – Access mode : <https://healthwatchdevon.co.uk/news/jcvi-issues-new-advice-on-covid-19-vaccination-for-pregnant-women/>.
18. MacDougall D. M. Improving rates of maternal immunization: Challenges and opportunities / D. M. MacDougall, S. A. Halperin // *Human vaccines & immunotherapeutics*. – 2016. – Vol. 12, No. 4. – P. 857–865. DOI <https://doi.org/10.1080/21645515.2015.1101524>.
19. *Reasons why women accept or reject the trivalent inactivated influenza vaccine (TIV) during pregnancy* / P. M. Meharry, E. R. Colson, A. P. Grizas [et al.] // *Maternal and child health journal*. – 2013. – Vol. 17, No. 1. – P. 156–164. DOI <https://doi.org/10.1007/s10995-012-0957-3>.
20. Andrejchyn M. A. The problem of infectious diseases in Ukraine: illusion and reality / M. A. Andrejchyn // *Інфекційні хвороби в практиці лікаря-інтерніста: сучасні аспекти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 15–16 черв. 2016 р., Суми*. – Суми : Сумський державний університет, 2016.
21. Sautto G. A. Editorial: Immunotherapeutic and Immunoprophylactic Strategies for Infectious Diseases / G. A. Sautto, R. A. Diotti // *Frontiers in immunology*. – 2020. – No. 11. – P. 1670. DOI <https://doi.org/10.3389/fimmu.2020.01670>.

References

1. Chan, M., Elias, C., Fauci, A., Lake, A., & Berkley, S. (2017). Reaching everyone, everywhere with life-saving vaccines. *Lancet (London, England)*, 389(10071), 777-779. DOI [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(17\)30554-8](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(17)30554-8).
2. Chernyshova, L.I., Lapiy, F.I., & Volokha, A.V. (Ed.). (2020). *Imunoprofilaktyka infektsiynykh khvorob [Immunoprophylaxis of infectious diseases]*. Kyiv [in Ukrainian].
3. Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrayiny Pro skhvalennya Stratehiyi rozvytku imunoprofilaktyky ta zakhystu naselennya vid infektsiynykh khvorob, yakym mozhna zapobihy shlyakhom provedennya imunoprofilaktyky, na period do 2030 roku ta zatverdzhennya operatsiynoho planu yiyi realizatsiyi u 2023–2025 rokakh vid 1 cherv. 2023 r. № 562-r [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine On Approval of the Strategy for the Development of Immunoprophylaxis and Protection of the Population from Infectious Diseases Preventable by Immunoprophylaxis for the Period up to 2030 and Approval of the Operational Plan for its Implementation in 2023–2025 dated 2023, 1 June No. 562-r]. Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/562-2023-%D1%80#Text>.
4. Sautto, G.A., & Diotti, R.A. (2020). Editorial: Immunotherapeutic and Immunoprophylactic Strategies for Infectious Diseases. *Frontiers in immunology*, 11. DOI <https://doi.org/10.3389/fimmu.2020.01670>.
5. World Health Organization. (2023). COVID-19 policy briefs. Retrieved from: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-policy-briefs>.
6. Ozawa, S., Clark, S., Portnoy, A., Grewal, S., Brenzel, L., & Walker, D.G. (2016). Return On Investment From Childhood Immunization In Low-And Middle-Income Countries, 2011–2020. *Health affairs (Project Hope)*, 35(2), 199-207. DOI <https://doi.org/10.1377/hlthaff.2015.1086>.
7. Andrejchyn, M.A., Bulych, E.H., & Muravov, I.V. (2016). Klasternyi analiz poshyrenosti ta nebezpeky infektsiynykh i parazytarnykh khvorob u ditei 0–14 rokiv [Hepatitis B vaccine prevention: expert view on international strategy of protection]. *Sovremennaya pediatriya – Modern pediatrics*, 4(52), 39-42 [in Ukrainian].

8. Bondarenko, V.I., Fesenko, A.J., Duda, A.K., & Svita, V.N. (2013). Immunological aspects of virus infection in Ukraine. *Semeinaia meditsina – Family medicine*, 2(46), 22-27 [in Ukrainian].
9. Chudna, L.M., Zadorozhna, V.I., Marychev, I.L., & Demchishina, I.V. (2013). Vaktsynoprofilaktyka ta yii vplyv na riven zakhvoriuvanosti infektsiiamy, shcho keruiutsia zasobamy spetsyfichnoi imunoprofilaktyky [Vaccine and its impact on the incidence of infections managed by means of specific immunization]. *Profilaktychna medycyna – Preventive medicine*, 12(20), 3-11 [in Ukrainian].
10. Pechinka, A.M. (2008). Epidemiia dyfterii ta vaktsynatsiia [Diphtheria epidemic and vaccination]. *Klinichna imunohiia. Alerholohiia. Infektolohiia – Clinical immunology. Allergology. Infectious disease*, 6-8, 178 [in Ukrainian].
11. UNICEF Health (2015). Elimination of maternal and neonatal tetanus. Retrieved from: <https://files.givewell.org/files/DWDA%202009/Interventions/MNT/UNICEF.pdf>.
12. Nakaz Ministerstva okhorony zdorovia Ukrainy Pro udoskonalennia provedennia profilaktychnykh shcheplen v Ukraini vid 11.08.2014 r. № 551 [Order of the Ministry of Health of Ukraine On the improvement of preventive vaccination in Ukraine dated 11.08.2014 № 551]. Retrieved from: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20140811_0551 [in Ukrainian].
13. World Health Organization (2017). Measles outbreaks across Europe threaten progress towards elimination. Press release, Copenhagen. Retrieved from: <https://who-sandbox.squiz.cloud/en/media-centre/sections/press-releases/2017/measles-outbreaks-across-europe-threaten-progress-towards-elimination>.
14. Kramarev, S.A. (2010). Unyversalnaia massovaia vaktsynatsiia detei ranneho vozrasta – stratehiia vybora v profylaktyke hepatyta [Universal large-scale immunization of infants is a strategy of choice in hepatitis b prevention]. *Zdorovia dytyny – Child's health*, 4(25), 42-44 [in Russian].
15. World Health Organization. The Global Vaccine Action Plan 2011–2020. Introduction and Immunization Landscape Today. Retrieved from: http://www.who.int/immunization/global_vaccine_action_plan/GVAP_Introduction_and_Immunization_Landscape_Today.pdf?ua=1.
16. Volianska, L.A. (2016). Realiyi epidemiyi koru na Ternopilshchyni [Epidemic realities of measles in the Ternopil region]. *Aktualnaya Infektologiya – Current infectious disease*, 2(11), 98-103 [in Ukrainian].
17. (2021). JCVI issues new advice on COVID-19 vaccination for pregnant women. Public Health England. Retrieved from: <https://healthwatchdevon.co.uk/news/jcvi-issues-new-advice-on-covid-19-vaccination-for-pregnant-women/>.
18. MacDougall, D.M., & Halperin, S.A. (2016). Improving rates of maternal immunization: Challenges and opportunities. *Human vaccines & immunotherapeutics*, 12(4), 857-865. DOI <https://doi.org/10.1080/21645515.2015.1101524>.
19. Meharry, P.M., Colson, E.R., Grizas, A.P., Stiller, R., & Vázquez, M. (2013). Reasons why women accept or reject the trivalent inactivated influenza vaccine (TIV) during pregnancy. *Maternal and child health journal*, 17(1), 156-164. DOI <https://doi.org/10.1007/s10995-012-0957-3>.
20. Andrejchyn, M.A. (2016). Problema infektsiinykh zakhvoriuvan v Ukraini: iliuziia i realnist [The problem of infectious diseases in Ukraine: illusion and reality]. *Infektsiini khvoroby v praktytsi likaria-internista: suchasni aspekty – Infectious diseases in the practice of a therapist: modern aspects: All-Ukrainian scientific and practical conference*. Sumy [in Ukrainian].
21. Sautto, G.A., & Diotti, R.A. (2020). Editorial: Immunotherapeutic and Immunoprophylactic Strategies for Infectious Diseases. *Frontiers in immunology*, 11, 1670. DOI <https://doi.org/10.3389/fimmu.2020.0167>.

THE ROLE OF THE PUBLIC SECTOR IN VACCINATION OF THE POPULATION OF TERNOPIL REGION IN THE CONTEXT OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR

S. O. Nykytyuk¹, V. O. Panychev², Y. B. Yakymchuk¹, O. Ye. Stelmakh¹

¹Ivan Horbachevsky Ternopil National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine, Ternopil, Ukraine

²State Institution "Ternopil Regional Centre for Disease Control and Prevention of the Ministry of Health of Ukraine", Ternopil, Ukraine

Purpose: to analyse the role of the public sector in vaccination of the population, to identify factors influencing immunoprophylaxis of the population.

Materials and Methods. The study assessed the state of immunisation of the population in Ternopil Oblast according to the Ternopil Oblast Centre for Disease Control and Prevention of the Ministry of Health of Ukraine. Data analysis was carried out using the scientific and metric database Web of Science Core Collection.

Results. Immunoprophylaxis is an essential component of the national security strategy. Today, there is an urgent need to implement the Strategy and Operational Plan for the Development of Immunoprophylaxis and Protection of the Population from Infectious Diseases. This problem is solved by implementing measures at the national level, regional level and by service providers at the regional level.

The article analyses the data of the State Institution "Ternopil Regional Centre for Disease Control and Prevention of the Ministry of Health of Ukraine" in Ternopil region for six months of 2023–2024, the incidence rate by nosologies. The main goals and strategies for intensifying immunisation activities are presented, which will lead to improved vaccination results.

Conclusion. Fulfilment of the requirements of the Strategy and Operational Plan for the Development of Immunoprophylaxis and Protection of the Population from Infectious Diseases Preventable by Immunoprophylaxis for the Period up to 2030 will lead to a decrease in infectious diseases among children and adults.

KEY WORDS: vaccination; public health; morbidity.

Рукопис надійшов до редакції 19.08.2024.

Відомості про авторів:

Никитюк Світлана Олексіївна – докторка медичних наук, доцентка кафедри педіатрії та дитячої хірургії Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України; ORCID <https://orcid.org/0000-0003-3146-9664>.

Паничев Володимир Олександрович – заступник генерального директора з досліджень біологічних факторів Державної установи «Тернопільський обласний центр з контролю та профілактики захворювань Міністерства охорони здоров'я України»; ORCID <https://orcid.org/0000-0003-3473-8399>.

Якимчук Юлія Богданівна – кандидатка медичних наук, доцентка кафедри акушерства та гінекології факультету післядипломної освіти Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України.

Стельмах Олена Євгенівна – кандидатка медичних наук, доцентка кафедри акушерства і гінекології № 2 Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України; ORCID <https://orcid.org/0009-0005-3310-5970>.

Електронна адреса для листування: stelmakh@tdmu.edu.ua